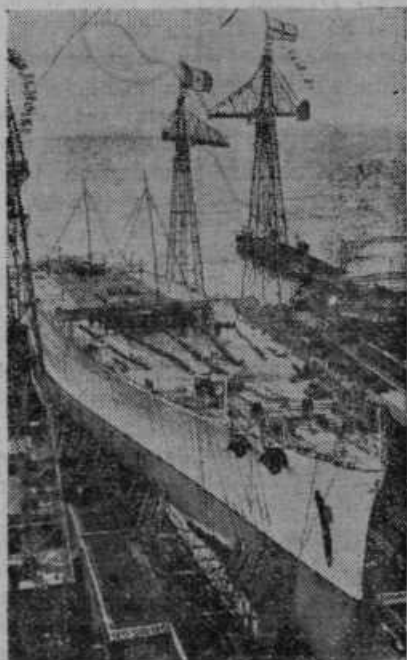

Kakšna bodi prosveta?

Beseda naše prosvete, ki se glasi po naših prosvetnih društvih in mladinskih odsekih, mora biti času primerna. Ne sme se muditi na površini današnjih razmer v svetu, marveč mora segati do njihovih najglobljih korenin. Človeštvo preživlja danes težko duhovno krizo, ki je, kakor je nedavno izjavil v portugalski narodni skupščini ministrski predsednik Salazar, vzrok sedanjega evropskega vojnega konflikta. Večna načela resnice in pravice, brez katerih ne more v miru živeti človeška družba, so poteptana v blato. To je posledica na svetu se razširjajočega brezverstva in brezboštva. Liberalizem — lažnivo svobodomiselstvo — je začel širiti versko brezbržnost in brezverstvo, njegovo setev je komunizem vzgojil in razvil do popolne organizirane brezbožnosti. Kot likvidator reda, ki ga je vpeljalo v svetu lažnivo svobodomiselstvo, je nastopil pretirani nacionalizem (narodni socializem), ki je novo poganstvo in oboževanje surove sile.

Sedanje razmere na svetu dokazujejo, da brezverstvo in brezboštvo svetu ne prinaša sreče. Borba zoper Boga je obenem borba zoper človeka, zoper njegovo dostojanstvo, svobodo in pravico, je usužnjevanje človeka. Nikdar ni bil človek tako usužnjen kot je danes. Namesto obljubljenih nebes se ostvarja pekel, namesto kulture se vpostavlja barbarstvo, namesto Kristusovega miru se razširja sovraštvo, ki je dovedlo do sedanje krvave vojne. In rešitev? Papež Pij XII. poudarja v svoji prelepi okrožnici »Summi Pontificatus«, objavljeni o prazniku Kristusovega Kralja, da rešitve narodom ne more biti od meča, marveč edino od vrnitve posameznikov in vse človeške družbe pod zakon Kristusove ljubezni in resnice. Kristusova ljubezen in resnica: to je naš prosvetni program in naše vrhovno vzgojno načelo. Temu prosvetnemu programu nasprotuje komunizem, ki se iz taktičnih razlogov uvršča v ljudsko fronto in v prve vrste tretjega tabora, ki ga napovedujejo Sloveniji. Temu programu nasprotuje liberalizem, ki razširja med meščanskim razumništvom in zlasti med mladino po raznih organizacijah, osobito

V Genovi na Italijanskem so spustili v morje novo 35.000 tonsko vojno ladjo »Impero«

po Sokolu, svobodomiselno in naprednjaško, od Boga, vere in Cerkve neodvisno moralo. Na podeželje prodira ta struja, ki je protivna programu o Kristusu Kralju, pod knežko-stanovsko zastavo, ki naj pokrije prave protiverne in proticerkvene namene. Naš prosvetni program je v popolnem skladu s težnjami, ki so se začele uveljavljati v svetu. Zunanji minister Anglije lord Halifax je v svojem govoru dne 7. novembra med vojnimi cilji, ki jih zasleduje Anglija, postavil na prvo mesto: ustvaritev novega sveta. Angleški ministrski predsednik Chamberlain je v tem oziru izjavil v parlamentu: »Svet ne bo več tisti svet, kakršnega smo prej poznali.« Nov svet, to so novi ljudje. Iz vojne naj vznikne nov človek, ne pa prejšnji človek, ki je s svojimi idejami in deli povzročil sedanjo katastrofo človeštva, ker je, kakor poudarja Pij XII., zavrgel nravnost in poštenost, zavrgel naravni zakon, ki ves temelji v Bogu. Nov svet mora torej biti utemeljen na Bogu, njegovemu nauku in njegovih zapovedih. Bog se mora zopet vrniti v javno življenje, kakor so to lepo poudarili mobilizirani častniki francoske armade v francoskem listu »Epoque«.

Namen naše prosvetne organizacije in njenega dela v bodočnosti bodi ustvaritev novega človeka, ki živi iz Kristusove ljubezni in resnice. Taka vzgoja bo z mladino obnovila ves narod, da bo dovolj močan za svoje življenjske borbe. Vprašanje malih narodov je sedaj v ospredju evropskega vojnega konflikta ter bo tudi v bodočnosti ostalo. Rešilo pa se bo to vprašanje v prid tistih malih narodov, ki so

Novice

Osebnosti

70 letnica zaslužnega in delavnega gospoda župnika. Dne 16. novembra je obhajal 70 letnico g. monsignor Janez Gorišek, župnik na Gornji Ponikvi. Rodil se je v Stični na Dolenjskem kot kmečki sin. Po v Ljubljani končani gimnaziji je stopil v mariborsko bogoslovje in je bil posvečen v mašnika leta 1893. Kaplanoval je na Bizeljskem, v Laškem, v Braslovcah ter 12 let v Celju, kjer je bil z vsemi močmi na delu v mladinskih organizacijah. Iz Celja je prišel za župnika v Gornjo Ponikvo. Tamkaj deluje še danes z vso gorečnostjo in dušnem pastirstvu ter požrtvovalno na prosvetnem in gospodarskem polju. G. jubilarant ima velike zasluge za vsestransko dobrobit v oskrbo mu izročene župnije, katera mu je iz srca vdana in prosi ljubega Boga, da bi jim ohranil dobrega gospoda krepkega ter zadovoljnega v njihovi sredini!

K 60 letnici g. senatorja Franca Smodeja. Šestdesetletnico je obhajal 17. novembra g. senator Franc Smodej. G. jubilarant se je rodil v Šmartnu v Rožni dolini. Gimnazijo je končal v Celju, bogoslovje v Celovcu. Že kot mlad kaplan je ustanavljal pevsko društva in je skrbel za narodno probujenje koroških Slovencev. Po soglasni želji koroške duhovščine je prevzel uredništvo glasila koroških Slovencev »Mira«, katerega je vzorno urejeval od leta 1907 do pre-

Paznja Vas varuje razočaranja

Zato že pri nakupu Aspirin tablet pazite na »Bayer«-jev križ, kajli brez tega znaka ni Aspirina.

ASPIRIN

TABLETE

Oglaš. reg. pod S. brojem 32608 od 2. XI. 1938.

sicer mali po svojem številu in materialni sili, pa veliki po svoji notranji vrednosti. Dr. Anton Radič, učitelj hrvatskega naroda, je zapisal leta 1900 te besede: »Noben narod, kakor tudi noben posamezen človek ne velja nič v svetu, če nič ne velja v sebi. Če bomo imeli Hrvatje notranjo vrednost, bomo prišli do svoje vlade ter bomo tudi kaj veljali v svetu.« Odločilna je kakor za posameznika tako tudi za narod njegova notranja vrednost, njegova duhovna kulturna vrednost. Z duhovno poglobitvijo raste vrednost poedinca kakor tudi naroda. Prosvetna društva, mladinski odseki, evo, to je vaša velika naloga!

vrata. Poleg uredniških poslov je vršil tudi službo tajnika Katoliškega in političnega gospodarskega društva za Slovence na Koroškem. Med svetovno vojno se je neustraheno zavzemal za preganjane koroške Slovence in je razglasil ob udeležbi 4000 ljudi majniško deklaracijo v hotelu Trabesinger v Celovcu. Ob prevratu je bil imenovan za komisarja narodne vlade za Koroško, za člana Narodnega veča v Zagrebu in za narodnega predstavnika v Beogradu. Po Koroškem plebiscitu je stopil v Ljubljani v uredništvo »Slovenca« in je bil glavni urednik lista do volitev leta 1925, ko je bil izvoljen za poslanca v ljubljanski okolici. Radi nesrečnih dogodkov v naši notranji politiki je bil parlament 6. januarja 1929 razpuščen in g. jubilarant se je od tedaj stalno naselil v Beogradu med tamošnjimi Slovenci, katerim je postal voditelj v političnem, kulturnem ter gospodarskem oziru. G. Franc Smodej je v vsej naši državi znana ter spoštovana osebnost v dostojanstvu delavnega senatorja, ki je znal v senatu braniti pravice Slovencev ter pobijati laži, katere so širili med Srbi o Slovencih poslanci ter senatorji iz vrst JNS. Za svoje plodonosno delovanje med narodom je bil ob 60 letnici odlikovan od kralja z redom sv. Save I. razreda. — G. jubilarantu naše iskrene častitke k jubileju z željo, da bi bil še dolgo eden od slovenskih voditeljev v našem prestolnem mestu!